

**EUROPSKA KOMISIJA PROTIV
RASIZMA I NESNOŠLJIVOSTI**

**OPĆA POLITIČKA PREPORUKA
ECRI-JA BR.5**

**BORBA PROTIV
NESNOŠLJIVOSTI
I DISKRIMINACIJE MUSLIMANA**

DONESENA 16. OZ XUJAK 2000.

Strasbourg, 2000.

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Posjetite našu Internet stranicu : www.coe.int/ecri

Europska komisija protiv rasizma i nesnošljivosti:

Podsjećajući na Deklaraciju koju su donijeli čelnici država i vlada država članica Vijeća Europe na svom prvom sastanku na vrhu održanom u Beču 8. i 9. listopada 1993. godine;

Podsjećajući na to da je Plan djelovanja za borbu protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i nesnošljivosti kao dio te Deklaracije pozvao Odbor ministara Europske komisije da osnuje Europsku komisiju protiv rasizma i nesnošljivosti koja bi bila nadležna, *inter alia*, formulirati opće političke preporuke za države članice;

Podsjećajući i na Završnu deklaraciju i Plan djelovanja koje su donijeli čelnici država i vlada država članica Vijeća Europe na svom drugom sastanku na vrhu održanom u Strasbourgu 10. i 11. listopada 1997. godine;

Naglašavajući da ova Završna deklaracija potvrđuje da je cilj država članica Vijeća Europe izgradnja slobodnijeg, snošljivijeg i pravednijeg europskog društva te poziva na jačanje borbe protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i nesnošljivosti;

Podsjećajući da članak 9. Europske konvencije o ljudskim pravima štiti pravo na slobodu misli, svijesti i vjeroispovijesti:

Podsjećajući također na načelo nediskriminacije sadržano u članku 14. Europske konvencije o ljudskim pravima;

Imajući na umu prijedloge sadržane u Preporuci br. 1162 o doprinosu islamske civilizacije europskoj kulturi koju je donijela Parlamentarna skupština 19. rujna 1991. godine;

Primajući na znanje zaključak Seminara o vjeri i integraciji doseljenika koji je organizirao Europski odbor za migracije u Strasbourgu od 24. do 26. studenog 1998;

Naglašavajući da se institucionalna rješenja kojima se uređuju odnosi između države i vjere uvelike razlikuju

među državama članicama Vijeća Europe;

uvjerena da je mirni suživot vjera u pluralističkom društvu utemeljen na poštivanju jednakosti i nediskriminaciji između vjera u demokratskim državama s jasno odvojenim državnim zakonima od vjerskih pravila.

Podsjećajući na to da su židovstvo, kršćanstvo i islam međusobno utjecali jedno na drugo, te da su stoljećima utjecali na europsku civilizaciju, i podsjećajući u ovom kontekstu na pozitivan doprinos islama trajnom razvitku europskih društava čiji je on sastavni dio;

Zabrinuta zbog znakova da je vjerska nesnošljivost prema Islamu i muslimanskim zajednicama u porastu u zemljama u kojima većina stanovništva nisu pripadnici te vjere;

Snažno žaleći što je Islam nekada prikazan netočno na temelju neprijateljskih stereotipa čiji je cilj da se ova vjera prikaže kao prijetnja.

Odbacujući sve determinističke poglede na Islam i priznajući veliku raznolikost svojstvenu prakticiranju ove vjere.

Snažno vjerujući u potrebu borbe protiv predrasuda koje trpe muslimanske zajednice i naglašavajući da se te predrasude mogu očitovati na različite načine, posebice kroz negativne opće stavove, ali i, u različitim stupnjevima, kroz diskriminacijska djela, nasilje i uznemiravanje;

Podsjećajući na činjenicu da je, bez obzira na gore navedene znakove vjerske nesnošljivosti, jedna od značajki današnje Europe trend prema različitosti uvjerenja u okviru pluralističkih društava.

Odbacujući svako očitovanje vjerskog ekstremizma;

Naglašavajući da načelo viševjerskih i višekulturalnih društava ide ruku pod ruku sa spremnošću vjera na međusobni suživot u kontekstu društva čiji su sastavni dio.

preporuča Vladama država članica u kojima su muslimanske zajednice nastanjene i žive kao manjinske u njihovim zemljama:

- osigurati da muslimanske zajednice nisu diskriminirane u odnosu na okolnosti u kojima organizira i prakticira svoju vjeru;
- nametnuti, u skladu s nacionalnim kontekstom, odgovarajuće sankcije u slučajevima diskriminacije na osnovi vjere;
- poduzeti nužne mjere kako bi se osiguralo potpuno jamstvo slobode prakticiranja vjere; u ovom kontekstu potrebno je posvetiti posebnu pažnju uklanjanju nepotrebnih pravnih ili administrativnih prepreka izgradnji dovoljnog broja prikladnih mjesta bogoslužja za prakticiranje islama, te za njihove pogrebne rituale;
- osigurati da su javne institucije svjesne potrebe pripremiti se u svom svakodnevnom radu za legitimne kulturne i druge zahtjeve koji proizlaze iz viševjerske prirode društva;
- utvrditi prakticira li se diskriminacija na vjerskoj osnovi u svezi sa stjecanjem državljanstva te u tom slučaju poduzeti potrebne mjere kako bi se to prekinulo;
- poduzeti potrebne mjere za uklanjanje svake pojave diskriminacije na osnovi vjerskog uvjerenja kada se radi o pristupu obrazovanju;
- poduzeti mjere, uključujući ako je potrebno i zakonodavstvo, u borbi protiv vjerske diskriminacije kod zapošljavanja, i na radnom mjestu;
- ohrabriti poslodavce da razviju i provedu “kodekse ponašanja” s ciljem borbe protiv vjerske diskriminacije prilikom pristupa zaposlenju i na radnom mjestu, te ako je prikladno, raditi na ostvarenju cilja uspostave radnih mjesta koja odražavaju raznolikost dotičnog društva;
- ocijeniti pate li članovi muslimanske zajednice od diskriminacije povezane s socijalnom isključenosti, i ako je to slučaj poduzeti sve nužne korake u borbi protiv ove pojave;
- obratiti posebnu pažnju na položaj muslimanskih žena, koje mogu trpjeti i diskriminaciju protiv žena općenito i diskriminaciju protiv muslimana;
- osigurati da nastavni program u školama i visokom obrazovanju – posebno u području podučavanja povijesti – ne predstavlja iskrivljeno tumačenje vjerske i kulturne povijesti i da ne temelji svoj prikaz Islama na predodžbama neprijateljstva i opasnosti;
- osigurati da vjerska poduka u školama poštuje vjerski pluralizam te osigurati obrazovanje učitelja s tim ciljem;
- izmjenjivati stajališta s lokalnim muslimanskim zajednicama o načinima kako im olakšati izbor i izobrazbu Imama koja uključuje znanje i, ako je moguće, i iskustvo o društvu u kojem će raditi.
- podupirati dobrovoljni dijalog na lokalnoj i nacionalnoj razini koji će podizati svijest među stanovništvom područja na kojima je potrebna posebna pažnja da bi se izbjegli socijalni i kulturni sukobi;

- ohrabriti raspravu u medijima i profesijama koje se bave reklamiranje o slici Islama i muslimanskih zajednica koju prenose i o njihovoj odgovornosti u ovom pogledu kako bi se izbjeglo stalno ponavljanje predrasuda i pristranih informacija;
- osigurati praćenje i ocjenu djelotvornosti svih donesenih mjera u svrhu borbe protiv nesnošljivosti i diskriminacije protiv muslimana.

